

Informatīvais ziņojums par Liepājas speciālās ekonomiskās zonas attīstības plānu 2018. - 2035.gadam

Liepājas speciālās ekonomiskās zonas (turpmāk - LSEZ) pārvalde informē, ka saskaņā ar LSEZ valdes 2018.gada 25.maija sēdes lēmumu Nr. 41 "Par Liepājas speciālās ekonomiskās zonas attīstības plāna 2018. – 2035.gadam un Vides pārskata apstiprināšanu " (protokols Nr.8, 2.p.) ir apstiprināts Liepājas speciālās ekonomiskās zonas attīstības plāns 2018.-2035. gadam (turpmāk – Attīstības plāns) un Vides pārskats.

Informatīvais ziņojums sagatavots, pamatojoties uz Vides pārraudzības valsts biroja 2018.gada 22.martā sniegtajā atzinumā Nr.4-03/7 "Par Liepājas speciālās ekonomiskās zonas attīstības plāna 2018.-2035.gadam Vides pārskatu" iekļautajām rekomendācijām un Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” 27.punktu.

Saskaņā ar likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” un Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumiem Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” Attīstības plānam ir veikts ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums. Tā ietvaros sagatavots Vides pārskats, kam vienlaicīgi ar Attīstības plāna 1.redakciju ir veikta publiskā apspriešana. Vides pārraudzības valsts birojs 2018.gada 22. martā par Vides pārskatu sniedza atzinumu Nr.4-03/7.

Attīstības plāns ir stratēģisks attīstības plānošanas dokuments, kura mērķis ir apzināt LSEZ teritorijā esošos resursus, saskaņojot ekonomiskās, sabiedrības, vides aizsardzības un citas intereses, noteikt teritorijas stratēģiskos mērķus, vidēja termiņa un ilgtermiņa prioritātes, identificēt stratēģiskās un telpiskās attīstības rīcības kopumus un izstrādāt teritorijas telpiskās attīstības perspektīvu, izstrādāt rīcības un finansēšanas plānu tuvākajiem pieciem gadiem.

Vides apsvērumu integrēšana plānošanas dokumentā

Vides apsvērumi tika integrēti visos Attīstības plāna izstrādes posmos. Attīstības plāna Vides pārskatā ir noteikti definēto attīstības mērķu būtiskākie vides aspekti un identificēti pasākumi, kam iespējama būtiskākā ietekme uz vidi, un ir apkopota pieejamā pamatinformācija par vides stāvokli Liepājā, tādējādi veicot sākotnējo novērtējumu un identificējot būtiskos vides aspektus, kas saistīti ar LSEZ Attīstības plānu. Vides pārskatā ir iekļauts kopsavilkums par vides stāvokļa raksturojumu un būtiskākajiem rādītājiem, kas raksturo vides kvalitāti, tendences un slodzes uz vides kvalitāti un dabas resursiem.

Stratēģiskā ietekmes uz vidi (turpmāk - SIVN) novērtējuma process tika organizēts tā, lai identificētu gan pozitīvās, gan negatīvās ietekmes uz vidi, kā arī kumulatīvās ietekmes. Vides pārskatā ir sniegti priekšlikumi, kādu pasākumu īstenošana no vides aizsardzības viedokļa būtu nozīmīga, kā arī rekomendēta alternatīva ar mazāko sagaidāmo ietekmi uz vidi.

Vides pārskata, institūciju izteikto atzinumu un sabiedriskās apspriešanas rezultātu ņemšana vērā plānošanas dokumentā

Attīstības plāna 1.redakcija un Vides pārskata projekts no 2017. gada 27. septembra līdz 27.oktobrim tika nodots sabiedriskajai apspriešanai un nosūtīts šādām valsts pārvaldes institūcijām un ieinteresētajām pusēm:

- LR Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai;
- LR Satiksmes ministrijai;
- LR Ekonomikas ministrijai;
- Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam;
- Kurzemes plānošanas reģionam;
- Valsts vides dienestam;
- Dabas aizsardzības pārvaldei;
- Vides konsultatīvajai padomei.

Priekšlikumi un komentāri par Attīstības plāna 1.redakciju un Vides pārskata projektu tika saņemti no Kurzemes plānošanas reģiona, Dabas aizsardzības pārvaldes, Latvijas Dzelzceļa, Valsts vides dienesta Liepājas reģionālās vides pārvaldes, Satiksmes ministrijas, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas, Dzīvokļu īpašnieku apsaimniekošanas biedrības "O.Kalpaka iela 103", Kristīnes Dzelves, Liepājas pilsētas pašvaldības iestādes "Liepājas pilsētas Būvvalde", Liepājas pilsētas pašvaldības administrācijas un Vides pārraudzības valsts biroja. Citi rakstiski priekšlikumi par Attīstības plāna 1.redakciju un Vides pārskata projektu netika saņemti.

Attīstības plāna 1.redakcijas un Vides pārskata projekta sabiedriskās apspriešanas sanāksme notika 2018.gada 18.oktobrī.

Visi sabiedriskās apspriešanas laikā izteiktie priekšlikumi un komentāri tika ņemti vērā, izstrādājot apstiprināto Attīstības plāna un Vides pārskata redakciju.

Pirms Attīstības plāna un Vides pārskata apstiprināšanas LSEZ valdes sēdē ir izvērtētas Vides pārraudzības valsts biroja 2018.gada 22.martā sniegtajā atzinumā Nr.4-03/7 paustās rekomendācijas un sniegti šādi komentāri:

VPVB atzinumā iekļauti galvenie viedokļa aspekti, kas jāņem vērā, ieviešot Attīstības plāna rīcības	Komentārs
LSEZ Attīstības plānā definētajiem projektiem īstenot Vides pārskatā rekomendētās alternatīvas.	Īstenojot Attīstības plānā iekļautās rīcības, tiks īstenotas Vides pārskatā rekomendētās alternatīvas.
Realizējot LSEZ Attīstības plānā paredzētās ieceres atsevišķās vietās, kur atbilstoši konkrētajām iecerēm jāveic grozījumus Teritorijas plānojumā, saskaņā ar Ministru kabineta 2014.gada 14.oktobra noteikumos Nr.628 "Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem" noteikto, jāizstrādā lokālplānojums atbilstoši pašvaldības Ilgtspējīgai attīstības stratēģijai, ja ar lokālplānojumu tiek mainīts teritorijas plānojumā noteiktais funkcionālais zonējums, izmantošanas nosacījumi un aprobežojumi.	Īstenojot Attīstības plānā iekļautās rīcības, kur atbilstoši konkrētajām iecerēm būs nepieciešams veikt grozījumus Teritorijas plānojumā, tie tiks veikti normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

VPVB atzinumā iekļauti galvenie viedokļa aspekti, kas jāņem vērā, ieviešot Attīstības plāna rīcības	Komentārs
Birojs rekomendē, plānojot jaunu apbūvi ostas teritorijā, rast un pastāvīgi nodrošināt optimālākos risinājumus radušos notekūdeņu savākšanai un attīrīšanai.	Risinājumi radušos notekūdeņu savākšanai un attīrīšanai jau tiek veikti normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.
Biroja ieskatā būtu lietderīgi apsvērt jautājumu par kopīgas sadarbības veikšanu LSEZ pārvaldei ar Liepājas pilsētas pašvaldību un sistemātiski realizēt pasākumu kopumu par risinājumiem krasta erozijas samazināšanā, īpaši vēršot uzmanību tam, lai nākotnē netiktu pieļauts krasta erozijas apdraudējums Liepājas notekūdeņu attīrīšanas iekārtām. Tā kā nepieciešami krasta nostiprinājumi pret izskalošanos vētrās un ir tikusi plānota būnas izbūve ietekmju uz notekūdeņu attīrīšanas iekārtām novēršanai/mazināšanai, tad būtu lietderīgi apsvērt iespēju šādus krasta aizsardzības/nostiprināšanas pasākumus papildināt vai kombinēt ar jūras seklūdens joslā veiktajiem pasākumiem, kas saistīti ar no kuģu ceļiem un ostas akvatorijas izsmelto smilšu deponēšanu (kas līdz šim deponēti tālu jūrā) ar potenciālu izvietošānu šo krastu erozijas skartajās teritorijās.	2018. gada pavasarī Liepājā ir uzsākta būnas būvniecība.
Birojs rekomendē pirms jaunas saimnieciskās darbības uzsākšanas LSEZ teritorijās, kur saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes dabas pārvaldības sistēmu "Ozols" varētu būt ES nozīmes aizsargājami biotopi, veikt augu sugu un biotopa eksperta apsekojumu.	Pirms plānoto projektu īstenošanas jau tiek veikti augu sugu un biotopa eksperta apsekojumi normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.
Investīciju projektu īstenošanai, kur nepieciešams, atbilstoši Novērtējuma likumam jāveic sākotnējais izvērtējums vai arī jāveic ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra. Darbības, kurām ir saņemti tehniskie noteikumi, īstenojamas atbilstoši tajos noteiktajām prasībām.	Pirms plānoto projektu īstenošanas jau tiek īstenota ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Pamatojums, kāpēc no visiem iespējamajiem risinājuma variantiem izraudzīts pieņemtais variants

Veicot Attīstības plāna stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu, ir izvēlētas un novērtētas šādas LSEZ Attīstības plāna rīcību un LSEZ teritorijas attīstības plāna alternatīvas:

- “nulles” alternatīva, tas ir, dokuments netiek izstrādāts un īstenots, tādējādi netiek plānota LSEZ teritorijas attīstība (LSEZ Attīstības plāna “nulles” alternatīva);
- LSEZ Attīstības plāna rīcības atbilstoši Attīstības plāna 12. pielikumam (LSEZ Attīstības plāna A. alternatīva);
- LSEZ Attīstības plāna rīcību īstenošana, paredzot rekomendāciju, kas samazina iespējamo nevēlamo ietekmi uz vidi, ievērošanu (LSEZ Attīstības plāna B. alternatīva);
- LSEZ teritorijas attīstības plāna 1. redakcija (LSEZ teritorijas attīstības plāna 1. alternatīva);
- LSEZ teritorijas attīstības plāna Gala redakcija (LSEZ teritorijas attīstības plāna 2. alternatīva).

No vides viedokļa kā ieteicamākās alternatīvas tiek rekomendētas LSEZ Attīstības plāna rīcību B. alternatīva (LSEZ Attīstības plāns kopumā nerada apzinātu negatīvu ietekmi, tomēr papildus izskatot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma gaitā definētos iespējamajos alternatīvos risinājumus, kas vērsti uz ietekmes uz vidi slodzes samazināšanu, par piemērotāko alternatīvu var uzskatīt šo alternatīvu) un LSEZ teritorijas attīstības plāna 2. alternatīva (LSEZ Attīstības plāna izstrādes darba gaitā attiecībā uz teritorijas izmantošanu, lai tajā definētie attīstības virzieni varētu tikt realizēti, tika papildus ņemti vērā vides, kultūrvēsturiskie, ainaviskie un citi sabiedrībai nozīmīgie aspekti, kā piemēram, sasniedzamība, multimodāli un integrēti transporta risinājumi; elastīga teritorijas izmantošana; prioritāri attīstāmās teritorijas; teritoriju pārdomāta plānošana un rezervēšana nākotnes vajadzībām; attīstības virzītāji jeb «enkurvietas»; degradēto un piesārņoto teritoriju revitalizācija, esošo teritoriju optimāla izmantošana; dabas teritoriju saglabāšana, zaļo koridoru un struktūru veidošana; kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana. LSEZ teritorijas attīstības plāna 2. alternatīva (gala redakcija) sagatavota, ņemot vērā SIVN sabiedriskās apspriešanas laikā saņemtos institūciju un sabiedrības ieteikumus. Par īstenošanai piemērotāko alternatīvu var uzskatīt šo alternatīvu).

Pasākumi plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringa veikšanai

Saskaņā ar Vides pārraudzības valsts biroja 2018.gada 22. martā sniegto atzinumu Nr.4-03/7 "Par Liepājas speciālās ekonomiskās zonas attīstības plāna 2018.-2035.gadam Vides pārskatu" lai konstatētu Liepājas speciālās ekonomiskās zonas attīstības plāna 2018.-2035. gadam īstenošanas radīto tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi, LSEZ pārvalde, izmantojot valsts vides monitoringa un citus pieejamos datus, t.sk. LSEZ pārvaldes veiktos monitoringa datus, vismaz divas reizes plānošanas periodā (2023.gadā un 2035.gadā) izstrādās monitoringa ziņojumu un iesniegs (arī elektroniskā veidā) to Vides pārraudzības valsts birojā.